

ОРГАНІЗАЦІЯ ХАРЧУВАННЯ ПРИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОСТТРАЖДАЛИХ ВІД ВІЙНИ

Одним із наслідків військових дій з боку країни-агресора є поява в Україні постраждалих внаслідок бойових дій. Але, як вважають правозахисники, у чинному законодавчому полі досі не визначено, хто саме є постраждалими від війни [1]. Громадська думка до таких громадян відносить:

- рідних загиблих та полонених [1];
- осіб, які отримали інвалідність внаслідок війни (у тому числі учасники бойових дій) [2];
- осіб, які зазнали фізичної шкоди (у тому числі ветерани ЗСУ, що частково втратили працездатність без встановлення інвалідності) [3];
- дітей, які постраждали внаслідок військових дій [4].

У будь-якому випадку постраждалі від війни тривалий час знаходяться у стресі, що вчиняє негативний вплив як на фізичний стан організму, так і на психічне здоров'я людини. Тому такі люди потребують спеціально розроблених заходів, які прийнято об'єднувати терміном «реабілітація». Найбільш результативними реабілітаційні заходи можуть бути в разі застосування комплексного підходу, який базується на впровадженні індивідуального реабілітаційного плану, що враховує терапевтичні, психологічні та фізіологічні аспекти реабілітаційної активності. Такий комплексний підхід доречно впроваджувати у реабілітаційних закладах санаторного типу.

Реабілітаційні заклади санаторного типу характеризуються наданням послуг у регламентованому режимі, який нормує чергування лікування, відпочинку, харчування, сну та інших видів діяльності. Організація харчування в регламентованому режимі ґрунтується на наступних видах діяльності:

- встановлення кратності й графіка харчування під час перебування особи;
- вибір способу та форми організації харчування;
- визначення денних норм харчування однієї особи;
- створення картотеки страв, що базується на нормах харчування та рекомендаціях дієтологів щодо способів виготовлення кулінарної продукції;
- розробку меню з урахуванням дозволених комбінацій харчових продуктів в прийомі їжі та циклічності виготовлення страв за певний період.

Отже, організацію харчування слід розглядати як важливий чинник реабілітаційного плану для постраждалих від війни. Тому перед дослідниками та практиками постає актуальне завдання щодо наукового обґрунтування цієї діяльності з урахуванням встановлених потреб цільового контингенту та їх ймовірних очікувань.

Список використаних джерел:

1. Держава не має чіткого розуміння, хто такі постраждалі від війни – Альона Луньова. URL : <https://zmina.ua/event/derzhava-ne-maye-chitkogo-rozuminnya-hto-taki-postrazhdali-vid-vijny-alona-lunova> (дата звернення: 10.10.2025).
2. Статус особи з інвалідністю внаслідок війни. URL: <https://mva.gov.ua/veteranam/ctatus-osobi-z-invalidnistu-vnaslidok-viyni> (дата звернення: 10.10.2025).
3. Мельніков А., Гороховський А., Костян Я. (2023) «Сучасні види реабілітації для постраждалих від війни військовослужбовців», *Молодий вчений*, 11 (123), С. 23-26. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-11-123-27>.
4. Про затвердження Порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів: Постанова КМУ від 5 квітня 2017

р. № 268 // ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/268-2017-п#Text>. (дата звернення: 10.10.2025).